

Ігор ЗОЗУЛЯ

*аспірант кафедри соціально-гуманітарних наук,
Навчально-науковий інститут публічної служби
та управління ДУ «Одеська Політехніка»*

ІННОВАЦІЙНІ МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ МОРЯКІВ ЯК ОСНОВА СТАБІЛЬНОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ РИЗИКІВ ТА КРИЗ

Тези підготовлено в межах наукової теми «Сучасні інновації в системі публічного управління в умовах глобалізаційних ризиків та кризових явищ» і стосуються застосування концепції інновацій «спільні інновації з внутрішніми зацікавленими сторонами» в сфері соціального захисту моряків. Акцент було зроблено на підконцепції «спільної творчості» як напрямку в межах концепції.

Теоретичною основою дослідження є дві концепції:

Перша: теорія публічного управління. В її контексті в українській науці досліджуються:

- правові аспекти пенсійного забезпечення моряків;
- соціально-економічні аспекти соціального захисту;
- взаємодія зі всесвітньою організацією охорони здоров'я;
- правовий захист моряків, які працюють під іноземними прапорами

В зарубіжній науці досліджується більш широка і глобальна проблематика, саме в межах концепції «спільні інновації з внутрішніми зацікавленими сторонами», а саме:

- публічне управління соціальним захистом
- вплив всіх зацікавлених сторін на державне законодавство та міжнародне законодавство;
- розглядаються моделі соціального захисту моряків відповідно до існуючих моделей публічного управління.

Увага в зарубіжній науковій літературі акцентується на впливі всіх зацікавлених сторін в публічній сфері на формування державної політики щодо соціального захисту моряків в умовах глобальних криз. Особлива роль відводиться професійним об'єднанням моряків та правозахисним організаціям.

Інноваціями для соціального захисту моряка в контексті глобальних проблем є:

- правове та державне регулювання умов зайнятості моряків;
- система податкових платежів для тих держав, громадянином якої є моряк, який працює під прапором іншої держави і не є її громадянином;
- умови медичного обслуговування;
- система нарахування пенсії для моряків;
- визнання документів моряка в інших державах та ін.

Друга теорія, яка є основою для дослідження – це теорія соціального права.

В українській літературі в межах цієї теорії досліджуються:

- внутрішньодержавний та міжнародний рівень соціального права;
- національна система соціального захисту;
- ратифікація правових документів щодо соціального захисту.

Це стосується також і моряків, у тому числі українських. В зарубіжній літературі акценти робляться на кореляції соціального права, прийнятого в державі та умов трудового права. В цих межах інноваціями є розробка інноваційної моделі соціального захисту українських моряків, стійкої до глобальних ризиків та криз.

Дослідження в межах теми НДР ґрунтується на аналізі наукових джерел:

- в українській науці акценти робляться на моделях соціального захисту зарубіжних держав та моделі публічного управління;
- в зарубіжній науці наголошується на вивченні можливостей та стійкості моделей соціального захисту моряків в умовах глобальних криз та ризиків, моделей соціального страхування моряків; системи соціальної допомоги; компенсацій втрат тощо.

Наявна відмінність підходів до проблематики в українських та зарубіжних публікаціях. Особливо це стосується практичних методів спільної творчості, зокрема такого як метод соціального проектування в сфері соціального захисту моряків. В українській науці дослідження в цьому напрямі відсутні. В зарубіжній науці досліджується і запроваджується система соціальної взаємодія між моряками, кампаніями з найму та іншими зацікавленими сторонами з органами публічного управління та адміністрування.

Інноваціями для української практики публічного управління та адміністрування будуть:

- організаційно-правові зміни, зокрема щодо створення структурних підрозділів в органах публічної влади підрозділів соціального захисту моряків;
- побудова стрункої моделі публічного управління соціальним захистом;
- подолання правових колізій.

Микола ІЖА

д.політ.н., професор, директор Навчально-наукового інституту публічної служби та управління, ДУ «Одеська Політехніка»

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ЄС ДО ІННОВАЦІЙ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ТА АДМІНІСТРУВАННІ

Тези підготовлено в межах наукової теми «Сучасні інновації в системі публічного управління в умовах глобалізаційних ризиків та кризових явищ» і стосуються аналізу сучасного розуміння інновацій в сфері публічного управління та адміністрування. Аналіз сучасних наукових джерел [1–7] свідчить про актуальність даного питання для європейських держав і для європейської науки. Акцент робиться на відсутності чіткого концептуального підходу до розуміння інновацій в публічному управлінні і на перспективності самого процесу інновацій в публічному управлінні та адмініструванні.

В основі сучасного розуміння інновацій лежать концепції партнерства, які називаються як «спільне створення», «спільне виробництво», «спільне проектування». Це передбачає залучення великої кількості акторів задля подолання розриву між державними службами, які запроваджують державну політику, і громадянами. До акторів відносять громадян, державних службовців, громадські організації, політиків. Всі вони мають бути залучені до розробки, створення, виконання та оцінки державної політики та послуг. Таку систему розглядають як систему співпраці, що сприятиме більшій демократичності, доступності і залученості представницьких органів влади, а також державних службовців. Такий підхід вважається інноваційним і таким, що може зруйнувати застарілі моделі та соціальні структури.

У державах Північної та Західної Європи, з домінуванням англосаксонських та північних адміністративних традицій, найбільшого поширення набули концепції «спільного виробництва» та «спільної творчості». Остання є найбільш застосовною в контексті соціальної політики, добробуту та охорони здоров'я.

Нова популярна концепція «спільні інновації» спрямована на вирішення гострих проблем, з якими стикається державний сектор. Сутність її полягає в тому, що до співпраці залучаються ті категорії населення, які потребують вирішення нагальних проблем. Саме ці категорії населення «працюють» за межами офіційних інституційних обмежень і можуть надати найбільш ефективні пропозиції щодо вирішення їх соціальних проблем через впровадження інноваційних публічно-управлінських рішень. На практиці спільна інновація передбачає включення низки різних акторів та використання їх потенціалу (наприклад, знань, навичок та ресурсів) з метою пошуку вирішення суспільних проблем і створення суспільної цінності, зокрема свій внесок в інноваційне рішення роблять як державні так і приватні суб'єкти. Це дає можливість змінити усталені практики та традиційне мислення в певній області.

В контексті публічного управління та адміністрування виділяють два типи спільних інновацій: «спільні інновації з внутрішніми зацікавленими сторонами»; «співпраця із